

Město v roce 2023 pokračovalo v hromadění peněz na účtech, investiční rozpočet se nepodařilo vyčerpat

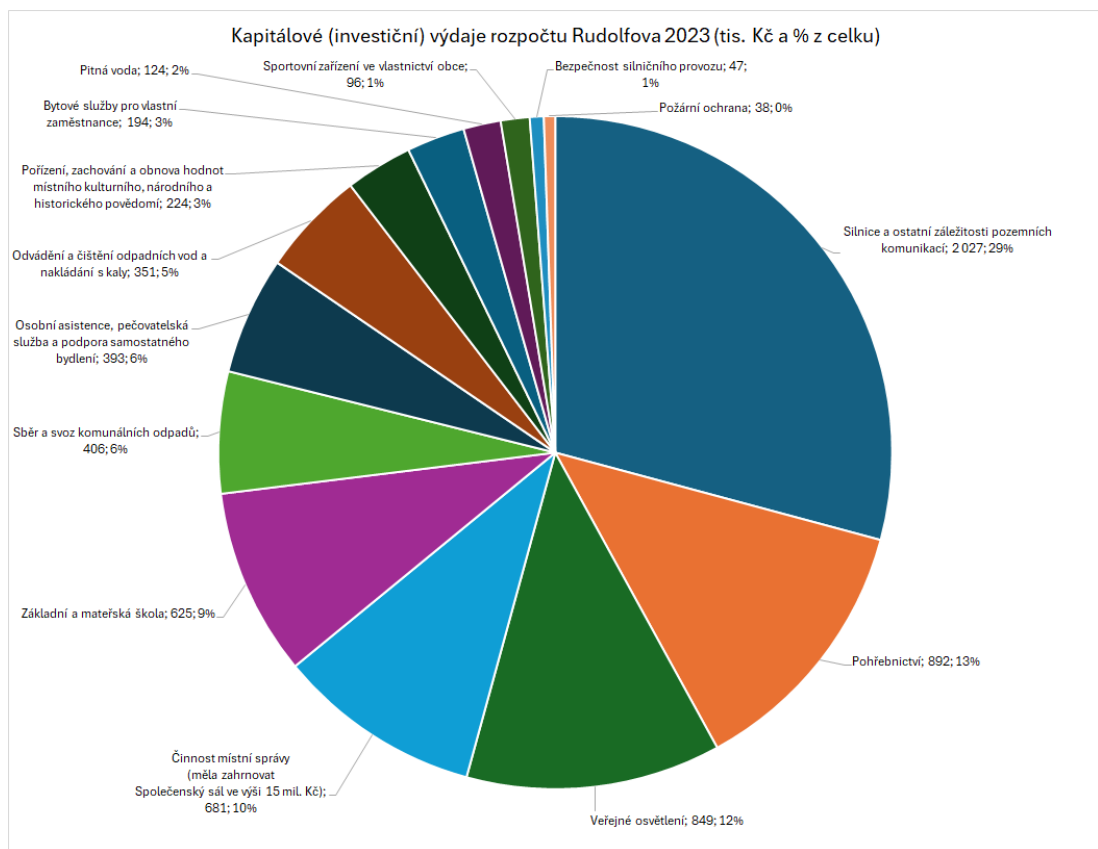
Za POSPOLU 2022 Petr Hanzlík

Podobně jako v předchozích letech, bude zastupitelstvo města na svém zasedání v červnu projednávat závěrečný účet města za rok 2023. Podle údajů ze serveru <https://monitor.statnipokladna.cz/> skončil rozpočet za uplynulý rok opět v přebytku ve výši 10,3 mil. Kč oproti původně plánovanému schodku -14,5 mil. Kč. Pokračuje tak trend posledních několika let, kdy většina obcí v České republice vykazuje přebytkové rozpočty, v jejichž důsledku se neutracené peníze válejí na bankovních účtech, často s minimálním úrokem, na což mj. upozorňuje i Národní rozpočtová rada: „Z březnových dat systému Státní pokladny vyplynulo, že v roce 2023 hospodařily obce a kraje s rekordním přebytkem ve výši 71,7 miliardy korun, což odpovídá přibližně 1 % HDP. Z této částky šla naprostá většina peněz, celkem 66,3 miliardy, rovnou na bankovní účty, kde vzhledem k zavedeným praktikám starostů budou často ponechány ladem na neurčito. A to navzdory všem radám a pobídkám od vlády, opozice i ekonomických expertů ke zvýšení investiční aktivity. Vzhledem k průměrné roční inflaci v roce 2023 ve výši 10,7 % je toto počínání poměrně nešťastné, a radnice tak často své občany ochuzují o potenciální investice do školství, dopravní infrastruktury či dalšího zvelebování jejich obce.“¹

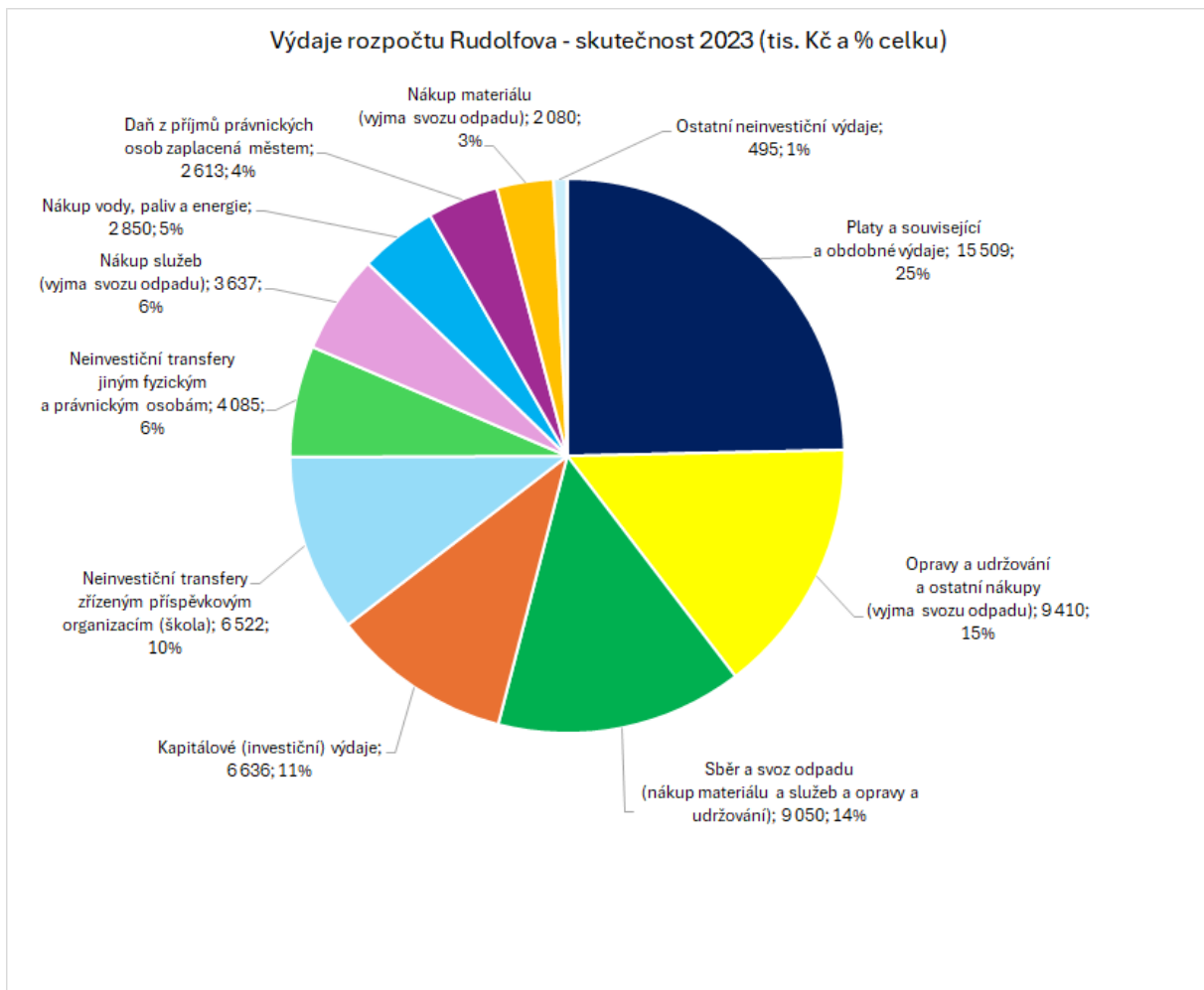
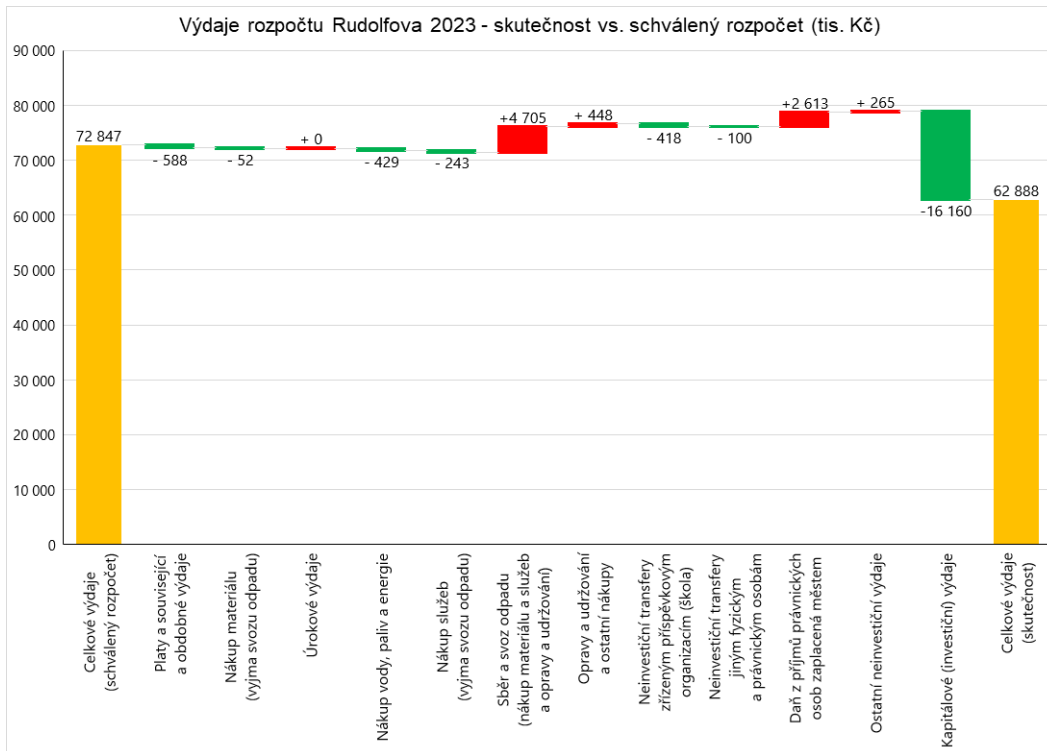
Vedení rudolfovské radnice si v tomto zaslouží alespoň pochválit za naplňování volebního programu koalice POSPOLU 2022 ukládat volné prostředky na termínované vklady, což městu v roce 2023 přineslo úrokové výnosy ve výši 1,9 mil. Kč, což bylo o víc než 700 tis. Kč více, než počítal původní rozpočet. (Mimochodem pro zajímavost jsem se díval na monitoru Státní pokladny, že ze sousedních obcí v posledních letech termínované vklady využívali České Budějovice a Dobrá Voda, shodou okolností v obou městech se na vedení radnice podílí TOP 09 a KDU-ČSL, a pak ještě Hlincová Hora.) Takto vysoký výnos se letos již opakovat nebude vzhledem k tomu, že Česká národní banka začala od prosince 2023 poměrně výrazně snižovat úroky, letošní rozpočet tedy počítá s úrokovým výnosem jen 1 mil. Kč.

Rozpočet za rok 2023 skončil v přebytku nejen díky vyšším příjmům, než s jakými počítal schválený rozpočet, ale také kvůli nevyčerpanému investičnímu rozpočtu v celkové výši 22,8 mil. Kč, ze kterého bylo vyčerpano pouhých 6,6 mil. Kč. To je dáno zejména tím, že rozpočet počítal s výdaji 15 mil. Kč na výstavbu společenského sálu. Tato investice byla přesunutá do rozpočtu na letošní rok, přičemž je však na místě upozornit, že jde pouze o část celkových výdajů ve výši cca 48 mil. Kč, což je hodnota zakázky schválené radou města dne 20.9.2023. Větší část má tedy zřejmě pokrýt dotace. (Pro srovnání výše příjmů ze sdílených daní za rok 2023 dosáhla 60,3 mil. Kč. Hodnota této zakázky je tedy téměř 80 % ročních daňových příjmů města.) Na následujícím grafu můžete vidět rozložení vyčerpaných 6,6 mil. Kč investičních výdajů dle jednotlivých oblastí.

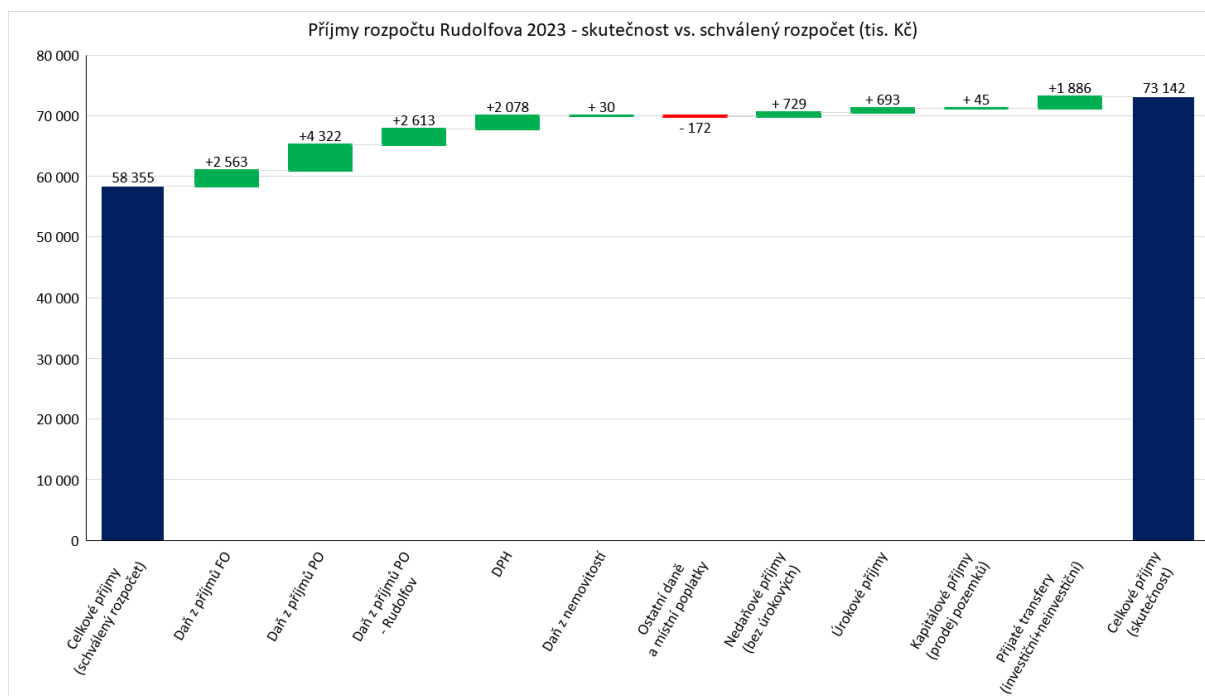
¹ Komentář analytika ÚNRR Romana Kalabišky pro Echo24.cz, dostupné na: <https://www.rozpocetovarada.cz/echo24-cz-komentar-r-kalabisky-obce-a-kraje-maji-rekordni-prebytky-penize-si-ale-ukladaji-pod-polstarem/>

Celkové výdaje rozpočtu dosáhly 62,9 mil. Kč (oproti plánovaným 72,8 mil. Kč). Jak lze vidět na příloženém vodopádovém grafu, kromě již zmíněných investičních výdajů je nejvyšší rozdíl oproti plánu u výdajů na svoz komunálního odpadu, které byly o 4,7 mil. Kč vyšší a dosáhly celkově 9,1 mil. Kč, což činí 14 % celkových výdajů, jak je vidět na koláčovém grafu. Vzhledem k tomu, že jde především o výdaje na nákup drobného dlouhodobého hmotného majetku a materiálu, jde podle všeho o důsledek nového systému svozu tříděného odpadu. Kromě toho za zmínku stojí ještě položka daň z příjmů právnických osob placená městem, kterou město sice musí finančnímu úřadu přiznat, ale podle zákona o rozpočtovém určení daní ji zase dostane zpátky. Těchto 2,6 mil. Kč tedy navyšuje oproti původnímu schválenému rozpočtu příjmy i výdaje a má tak v konečném důsledku neutrální dopad do salda rozpočtu. (Pro zajímavost se sluší poznamenat, že kdyby ovšem město vykázalo v daňovém přiznání daň nesprávně nižší a finanční úřad následně daň doměřil, tak už by ten doměrek městu podle zákona o rozpočtovém určení daní neposlal.)

Na příjmové straně do rozpočtu oproti původně plánovaným 58,4 mil. Kč, ve skutečnosti přiteklo 73,1 mil. Kč. Jak lze vidět na přiloženém vodopádovém grafu, největší vliv zde měl o 11,6 mil. Kč vyšší příjem z rozpočtového určení daní (z toho největší část tvoří o 4,3 mil. Kč vyšší výnos z daně z příjmů právnických osob bez vlivu daně zaplacené městem) a dále dodatečné příjmy z dotací, se kterými původní schválený rozpočet nepočítal a dostaly se do něj až v průběhu roku rozpočtovými opatřeními (celkem plus 1,9 mil. Kč). Za zmínku stojí ještě již zmíněných 729 tis. Kč navíc z úrokových příjmů jako důsledek toho, že město začalo svou volnou hotovost ukládat na termínované vklady.

Ke konci roku 2023 tedy město disponovalo krátkodobým finančním majetkem (peníze na účtech a v pokladně) v celkové výši 47,8 mil. Kč, z čehož 37,9 mil. Kč bylo na termínovaném vkladu. Nabízí se tedy opět otázka, jak s těmito volnými prostředky vhodně naložit. Pan starosta v Rudolfovských listech č. 2/2024 slibuje, že rok 2024 bude klíčový pro Farskou louku. Zde však hlavní investice budou financovány ze soukromých zdrojů, konkrétně výstavba Jednoty a lékařského domu. V režii města bude pouze zřízení volnočasového parku, což však nepředpokládám, že by měla být příliš nákladná akce jdoucí do vyšších milionů. Pak je v plánu již zmíněná stavba společenského sálu. Nicméně i tak bude městu stále zbývat významné množství prostředků. Zejména pokud bude pokračovat dosavadní trend, kdy skutečné příjmy budou nakonec vyšší než původně plánované, což lze vzhledem k oživení ekonomiky očekávat.

Dovolím si za sebe na závěr jeden návrh, jak s volnými prostředky naložit: Na Rudolfovo do roku 1968 jezdily z Českých Budějovic trolejbusy. V samostatném článku rozvádím příklad z Prahy, která se v dnešní době k trolejbusům opět vrací, poté, co se jich na přelomu 60. a 70. let také úplně zbavila. Tímto příkladem bychom se mohli inspirovat a vrátit trolejbusy na

Rudolfov i díky tomu, že budějovický dopravní podnik v současnosti pořizuje velkou flotilu bateriových trolejbusů, které jsou schopny jet část trasy i bez trolejového vedení.